

บทที่ 4

วิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยรูปแบบตลาดสีเขียวแบบมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลเปือ อ.เชียงกลาง จ.น่าน และภาคีเครือข่าย โดยมีขอบเขตด้านเนื้อหาในการศึกษาได้แก่ การจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรและรูปแบบการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยสามารถแบ่งการวิเคราะห์เป็น 2 ตอน รายละเอียด ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์สถานการณ์บริบทกลุ่มตลาดสีเขียวโรงพยาบาลเชียงกลางอ.เชียงกลาง จ.น่าน

4.2 รูปแบบการจัดการตลาดสีเขียวปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคีเครือข่าย

4.1 การวิเคราะห์สถานการณ์บริบทกลุ่มตลาดสีเขียวโรงพยาบาลเชียงกลาง อ.เชียงกลาง จ.น่าน

การวิเคราะห์สถานการณ์บริบทกลุ่มตลาดสีเขียวโรงพยาบาลเชียงกลางอ.เชียงกลาง จ.น่าน โดยความร่วมมือขององค์การบริหารส่วนตำบลเปือ อ.เชียงกลาง จ.น่าน จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์ ข้อมูลเชิงลึกนางสมฤดี อินสองใจ ประธานกลุ่มตลาดสีเขียว โรงพยาบาลเชียงกลาง อ.เชียงกลาง จ.น่าน และนายวิโรจน์ อุดนันปลัดอบต.เปือ อ.เชียงกลาง จ.น่าน และคณะกรรมการกลุ่มตลาดสีเขียว โรงพยาบาลเชียงกลาง รวมถึงการจัดประชุมกลุ่มย่อยผู้ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบตลาดสีเขียวแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคีเครือข่ายสามารถวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย ดังนี้

4.1.1 สถานการณ์พื้นที่

สถานการณ์พื้นที่ก่อนจะเป็นตลาดสีเขียวโรงพยาบาลเชียงกลาง อ.เชียงกลาง จ.น่าน เริ่มต้นมาจากตลาดสีเขียวตลาดปลอดภัยสารพิษบ้านตึ๊ดใหม่ ตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ตลาดสีเขียวตลาดปลอดภัยสารพิษบ้านตึ๊ดใหม่ เกิดจากการที่ชุมชนมีการรวมกลุ่มกัน โดยเน้นการปลูกจิตสำนึกให้มืออยู่มีกิน เน้นการทำให้ตัวเองและครอบครัวอยู่รอด โดยคุณสมฤดี อินสองใจ : ประธานกลุ่มตลาดสีเขียว อ.เชียงกลาง เริ่มต้นปี2554 กลุ่มปลูกผักปลอดภัยสารพิษ บ้านสวนริมน้ำ 50 คน ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก สสส. / กศน. / เกษตรอำเภเชียงกลาง และพืชสวนน่าน มาดำเนินงานปลูกผักปลอดภัย และได้จดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนกลุ่ม

เกษตรพัฒนาครอบครัวบ้านตึ๊ดใหม่ เกษตรปลอดสารเคมีเป็นการต่อสู้ที่เหนื่อยมากแต่ไม่ยอมถอย “สู้แบบกัดไม่ปล่อย เรียนรู้และนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต ปลูกผักหลากหลายอย่างเรียนรู้ด้วยตนเอง ถ้าไม่รู้จักผักพื้นบ้านจะเดินไปถามซื้อจากปราชญ์ชาวบ้าน จนในที่สุด พบว่าผักพื้นบ้านขึ้นและอยู่ได้เองตามธรรมชาติ” รวมกลุ่มกันได้ 2 ปี จึงมีหน่วยงานเกษตรอำเภอเชียงกลางพาไปศึกษาดูงานที่ตำบลแม่ทา อำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่ เรื่องเกษตรยั่งยืน ตลาดเขียว และระบบ CSA จนมีหน่วยงานภาครัฐและ NGO เห็นความสำคัญเข้ามาสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ เช่นโรงพยาบาล/สาธารณสุขอำเภอเชียงกลาง สำนักงานเกษตรอำเภอ มูลนิธิฮักเมืองน่าน วิทยาลัยชุมชน และมีสื่อมวลชนบันทึกกิจกรรมของกลุ่มไปเผยแพร่ในสื่อสาธารณะจึงทำให้ตลาดสีเขียวเป็นที่รู้จักมากขึ้น

กลไกการขับเคลื่อนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรพัฒนาอาชีพครอบครัวบ้านตึ๊ดใหม่ ได้จากทุนสังคม มาจากลักษณะหรือกิจกรรมเด่น ๆ ของแต่ละหมู่บ้านเช่นกลุ่มบ้านตึ๊ดทำปุ๋ยหมัก, ปลูกผักพื้นบ้านการสร้างความเข้มแข็ง เริ่มจากหน่วยงานภาครัฐ/NGO เข้ามาร่วมกับเครือข่ายในชุมชนสินค้ามาจากชุมชนโดยตรงมาที่ตลาดสีเขียว และจำหน่ายในราคาถูก

การผลิตพืชผักปลอดภัยเพื่อจำหน่ายในตลาดสีเขียว ทางวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรพัฒนาอาชีพครอบครัว บ้านตึ๊ดใหม่ ได้ให้สมาชิกเป็นผู้ผลิตและนำผลผลิตมารวมกันที่บ้านของประธานและให้คณะกรรมการเป็นผู้ออกไปจำหน่าย ส่วนเครือข่ายในระดับอำเภอจะผลิตกันเองยังไม่มีกลุ่มสมาชิก มีการถอดบทเรียนหลังจากเปิดตลาดได้ 1 เดือนพบว่า ส่วนใหญ่ พืชผักผลไม้ หรืออาหารที่จำหน่ายในตลาดมีไม่เพียงพอต่อผู้บริโภคเนื่องจากผู้ผลิตแต่ละคนมีสินค้าปริมาณไม่มาก ไม่ได้วางแผนการผลิต และสินค้าบางชนิดเหมือนกัน ทำให้จำหน่ายได้ไม่หมด ตลาดยังไม่มีกฎระเบียบที่ชัดเจน สมาชิกไม่ได้เรียนรู้ถึงขั้นตอนการผลิตอาหารปลอดภัย ไม่มีผู้รับผิดชอบ หรือคณะกรรมการโดยตรง เนื่องจากเป็นการเปิดตลาดที่เชิญสมาชิกมาจำหน่ายสินค้า แต่ไม่ได้มีกระบวนการวางแผนการตามตลาดสีเขียว มีสมาชิกบางคนยังมีจิตสำนึกที่ไม่ซื่อสัตย์ต่อลูกค้า เช่นนำผักโดยไม่รู้แหล่งที่มาของผักมาจำหน่าย ที่สำคัญบุคคลทั่วไปยังไม่ทราบว่า มีตลาดสีเขียวที่โรงพยาบาลเชียงกลาง ลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาล และญาติผู้ป่วย (ตลาดเปิดในวันที่มีคลินิกโรคเบาหวาน) และยังพบปัญหาอีกมากมายที่เป็นปัญหาทั่วไปของตลาดสีเขียว ซึ่งผู้จำหน่ายสินค้าในตลาดสีเขียวบางคนอาจจะเปลี่ยนใจไปขายในตลาดสด

อนึ่งสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรพัฒนาอาชีพครอบครัว บ้านตึ๊ดใหม่ ปัจจุบันมีการออมทรัพย์ทุกเดือน มีการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มสมาชิกให้เข้มแข็ง ยั่งยืน มีการปลูกผักปลอดสารพิษ “ปลูกกินก่อนแล้วจึงขาย” มีการผลิตปัจจัยการผลิตสารทดแทนสารเคมี ของกลุ่มเตรียมพร้อมไว้ใช้ตลอด โดยวิธีทำที่ง่าย ๆ สะดวก มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนา ปรับปรุงตลาดสีเขียวให้มีมาตรฐานทั้งตลาด ผลิตภัณฑ์ รวมถึงผู้ผลิตมีคุณภาพ

ผู้บริโภคมั่นใจที่สามารถผลิตอาหารปลอดภัยเพื่อแบ่งปันให้คนในชุมชนได้บริโภค รวมทั้งยังสร้างกระแสเรื่องความมั่นคงทางอาหาร เรื่องการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้บริโภค พืช ผัก ปลอดภัย ในชุมชน สร้างกระแสการปลูกผักปลอดภัยไว้รับประทานในครัวเรือน สร้างกระแสในการดูแลสุขภาพของตนเอง ครอบครัว และยังส่งผลดีต่อสิ่งแวดล้อมในชุมชน

มีการส่งเสริมประสิทธิภาพการจำหน่ายผักปลอดภัย โดยนำกระบวนการจัดการเพื่อ นำเทคโนโลยีการผลิตผักปลอดภัย และการบรรจุภัณฑ์ผักกล่องและผักส่งตลาดสีเขียว มา ใช้ในระบบปฏิบัติการ

มีการขยายผลแนวร่วมเครือข่ายปลูกผักปลอดภัย กลุ่มเกษตรกรพัฒนา กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และการบริโภคอาหารปลอดภัย โดยการจัดสถานีวิทยุ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ กิจกรรมตลาดสีเขียว การให้ความรู้การดูแลสุขภาพโดยเน้นเรื่องการรับประทานพืช ผัก ผลไม้ อาหารปลอดภัย ไม่ใส่ผงชูรส ลดเค็ม ลดหวาน และการออกกำลังกาย หรือการป้องกันโรคตามฤดูกาล และมีการรณรงค์ "ติดตามผู้ปลูกผักปลอดภัยตัวอย่าง ด้วยการออกไปเยี่ยมชมสวนของกลุ่มผู้ผลิตตลาดสีเขียว จำนวน 8 แห่ง และกลุ่มสมาชิกของโครงการฯ บ้านตัดและบ้านตัดใหม่อีก 10 แห่ง และพัฒนาแปลงผักของกลุ่มสมาชิกที่มีความโดดเด่นเป็นแปลงผักตัวอย่าง พร้อมทั้งจัดทำไวนิลติดที่แปลงผัก (แปลงผักปลอดภัย พืช เครือข่ายตลาดสีเขียว เชียงกลาง สนับสนุนโดย สสส.) จำนวนทั้งหมด 5 แห่ง ซึ่งเป็นศูนย์เรียนรู้ และศึกษาดูงานได้ ฯลฯ

มีการพัฒนาผู้ปลูกผัก เพื่อเป็นการขยายตลาดสีเขียวและการเข้าถึงอาหารปลอดภัยของผู้บริโภค เป็นการไปท่องเที่ยวแปลงผักของกลุ่มผู้ผลิต เรียนรู้เส้นทางอาหารปลอดภัยของกลุ่มสมาชิก กระบวนการและขั้นตอนการผลิตปัจจัยการผลิตต่างๆ (สาริต) เรียนรู้และร่วมกันทำอาหาร เมนูสุขภาพ เรียนรู้คุณค่าของผัก การถอดบทเรียนและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การให้ข้อเสนอแนะ การเสนอความต้องการ ของกลุ่มผู้บริโภค ฯลฯ เกิดมีศูนย์เรียนรู้ทั้ง 5 แห่ง ปัจจุบันเป็นที่ศึกษาดูงานของเครือข่ายต่างๆ และชาวบ้านที่สนใจทั่วไป

มีการจัดลานชั้นโตกโดยเชิญส่วนราชการ อปท. ผู้ผลิต ผู้บริโภค กลุ่มเครือข่าย มาร่วมกิจกรรม และรับประทานอาหารร่วมกัน โดยมีกิจกรรมเช่น การซื้อสินค้า การสาธิตการทำอาหารจากผักพื้นบ้าน การร่วมในเวที เสวนา "ผักปลอดภัย อาหารปลอดภัย กว่าจะมาเป็นตลาดสีเขียว" การชมนิทรรศการสรุปผลงาน โดยมีชมรมดนตรีพื้นเมือง (สะล้อ ซอ ซึง) ร่วมแสดงตลอดงาน และกิจกรรมอื่นๆตามข้อเสนอแนะของสมาชิกและเครือข่ายตลาดสีเขียว

มีการถอดบทเรียนจากอดีตเชื่อมโยงปัจจุบันและต่อยอดในอนาคตสู่ความยั่งยืน เพื่อเพิ่มช่องทางโอกาสและความสามารถของคนในชุมชนเพื่อการเข้าถึงอาหารปลอดภัย กิจกรรมที่ดำเนินการคือเน้นความเข้มแข็งของกลุ่มโดยเพิ่มองค์ความรู้ด้านวิชาการด้านการเกษตรปลอดภัย ปัจจัยการผลิตต่างๆ และเชื่อมโยงเครือข่ายเพื่อขยายตลาดสีเขียวเพิ่มมากขึ้น ซึ่งทาง

โรงพยาบาลเชียงใหม่กลางได้จัดสถานที่ลานโพธิ์ ให้เป็นจุดจำหน่ายสินค้า ทุกวันจันทร์ และวันพฤหัสบดี

มีการไปศึกษาดูงานและรับฟังบรรยายบทสรุป กระบวนการจัดการเรียนรู้ ชุมชน จาก ผอ.ฉัชชภัทร พานิช ผอ.วิทยาลัยชุมชนน่านและอาจารย์ กรกนก ปานพันธ์ (อ.ประจำภาควิชาเกษตร วิทยาลัยชุมชนน่าน) ประเด็น เรื่องเกษตร อินทรีย์ การผลิต การจำหน่าย และตลาด และเชื่อมโยง เครือข่ายไปสู่ตลาดสีเขียว (ตลาดสีเขียว)และไปดูงานพื้นที่ชุมชนบ้านดอนมูล เรื่องการทำเกษตรอินทรีย์ ตัวแทนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อนำมาถ่ายทอดให้สมาชิกกลุ่ม นำไปปฏิบัติต่อไป

การขยายผลจากการดำเนินโครงการนี้ กลุ่มเครือข่ายตลาดสีเขียวเน้นการประชาสัมพันธ์เชิงรุก และจะเปิดรับสมัครสมาชิกผู้ปลูกผักปลอดภัย เพื่อเป็นการขยายเครือข่ายและสนับสนุนให้กลุ่มประชาชน หน่วยงาน องค์กรต่างๆ ร้านค้า ร้านอาหาร โรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีโอกาส ได้เข้าถึงผักปลอดภัยได้เพิ่มมากยิ่งขึ้น มีการใช้บริการผักกล่องบ้านสวนมากขึ้น รวมทั้งสมาชิกเครือข่ายต้องมีการพัฒนามาตรฐานตลาดสีเขียว พัฒนารูปแบบการผลิตพืช ผักอาหาร ปลอดภัยให้ได้มาตรฐาน ให้ผู้บริโภคเกิดความเชื่อมั่นว่าปลอดภัยจริง นอกจากนี้ให้มีการจัดตั้งเป็นชมรม “คนรักสุขภาพ ตลาดสีเขียวเชียงใหม่กลาง”

ปัจจุบันเป็นตลาดสีเขียวโรงพยาบาลเชียงใหม่กลาง เปิดตลาดเป็นทางการในวันที่ 19 สิงหาคม 2556 ขณะนี้มีสมาชิก 45 คน มีจุดจำหน่ายบริเวณด้านหน้าโรงพยาบาลเชียงใหม่กลาง มีการออมในกลุ่มในวันเปิดตลาดทุกวันจันทร์ และพฤหัสบดี การออมร่วมกันทำให้สมาชิกทุกคนรู้สึกว่าเป็นเจ้าของตลาดสีเขียวร่วมกัน จึงอยากสร้างเครือข่ายไป ทั้งในระดับตำบล และอำเภอ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงสิ่งดีงาม เพื่อขยายสิ่งดีๆร่วมกัน และก้าวเดินไปด้วยกัน

จุดยืนหลักของตลาดสีเขียวโรงพยาบาลเชียงใหม่กลาง ได้แก่ปลูกจิตสำนึกในด้านกระบวนการเรียนรู้ โดยไม่เน้นปริมาณ แต่เน้นคุณภาพมีจิตสำนึกในการคิดถึงคนอื่นมีผักปลอดภัยรับประทานในบ้านและสามารถเลี้ยงตนเองให้อยู่รอดได้กระบวนการผลิตที่ปลอดภัย เพื่อให้ผู้บริโภคมีความปลอดภัยจากการรับประทาน

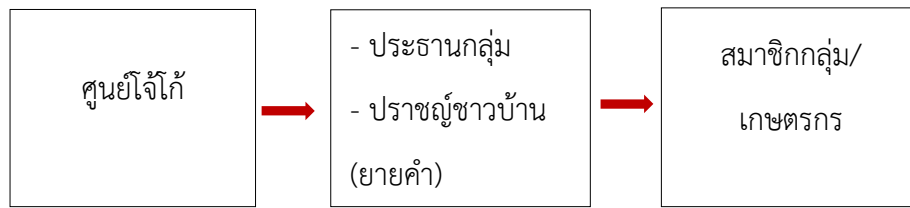
4.1.2 คณะกรรมการดำเนินงาน

คณะกรรมการดำเนินงานตลาดสีเขียวโรงพยาบาลเชียงใหม่กลาง มีคณะกรรมการดำเนินงานระดับหมู่บ้าน โดยจัดประชุมเดือนละ 2 ครั้งในตลาดสีเขียวฯ กรณีสมาชิกกลุ่มที่เข้ามาใหม่ จะสุ่มตรวจคุณภาพพืชผักทุกเดือน โดยเฉพาะช่วงฤดูหนาว และสมาชิกเดิมสุ่มตรวจทุก ๆ 3 เดือน และประชุมใหญ่ประจำปีที่ศูนย์การเรียนรู้ ของประธานกลุ่มปีละ 2 ครั้ง จะมีการลงพื้นที่ตรวจสอบแปลงปลูกผักปลอดภัย โดยคณะกรรมการ ซึ่งเป็นสมาชิกในกลุ่ม เป็นการตรวจสอบกันเองและร่วมกับโรงพยาบาลเชียงใหม่กลางสนับสนุนวัสดุตรวจสอบสารพิษกรณีตรวจสอบพบว่ามีการใช้สารเคมีจะ

มีการตัดเดือนก่อน หากไม่แก้ไขจึงทำการไล่ออก กรณีการฝากขายสินค้า คนที่รับฝากขายสินค้า จะต้องรับผิดชอบและถูกไล่ออกหากตรวจสอบแล้วพบว่ามีการหลอกลวงผู้บริโภค

4.1.3 ด้านผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิต

การคัดเมล็ดพันธุ์ ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้การคัดเมล็ดพันธุ์จากศูนย์โจโก้ ต. เมืองจั่ง อ.ภูเพียง จ.น่าน โดยมีประธานกลุ่มและปราชญ์ชาวบ้านเข้าร่วมและนำมาเผยแพร่องค์ความรู้ให้กับสมาชิกในกลุ่มตลาดสีเขียวโรงพยาบาลเชียงกลางต่อไป ดังแสดงในภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 การถ่ายทอดองค์ความรู้การคัดเมล็ดพันธุ์จากศูนย์โจโก้

การผลิตผักปลอดภัย และการปลูกระบบกางมุ้ง มีจัดการการผลิตเน้นการผลิตพืชผักพื้นบ้าน มีการแบ่งโซนการผลิต จำนวนผู้ผลิตเพื่อสลับการปลูกพืชไม่ให้ซ้ำกันเพื่อป้องกันผลผลิตล้นตลาด

มีการเสริมสร้างความรู้พื้นฐานการทำเกษตรอินทรีย์ จากวิทยากรคุณอดิศัย ตีตันนา นักวิชาการเกษตรชำนาญการ มาให้ความรู้ ถึงแนวทางที่ทำเกษตรปลอดภัย โดยเริ่มต้นที่ การดูแลดินให้มีชีวิต ลด หรือเลิกการพ่นยาฆ่าหญ้า เน้นการเฝ้าระวังการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ได้เน้นให้ใช้สารชีวภัณฑ์ ที่กลุ่มใช้อยู่ให้เพิ่มมากขึ้น การเก็บเกี่ยว เน้นให้เก็บและรักษาพันธุ์พื้นเมืองไว้ เพื่อลดรายจ่าย และ อธิบายการรักษาเมล็ดพันธุ์ เช่น การเก็บไว้ตู้เย็น และการอบรม การสาธิต รวมทั้งการฝึกปฏิบัติ การป้องกันกำจัดโดยอาศัยศัตรูธรรมชาติ การป้องกันกำจัดโดยใช้พืชสมุนไพร เรียนรู้การใช้ *Bacillus thuringiensis* (BT) เชื้อราไตรโคเดอร์มา (*Trichoderma* spp) เชื้อแบคทีเรียบาซิลลัส ซับทีลิส (บี เอส) เชื้อราบิวเวอเรีย หรือ ราขาว (*Beauveria bassiana*) เชื้อราเมธาไรเซียม (*Metarhiziumanisopliae*) รวมทั้งการฝึกปฏิบัติ โดยนักวิชาการเกษตรจากพืชสวนน่าน ซึ่งได้ สนับสนุนพันธุ์กล้าไม้ให้กับกลุ่มสมาชิก เช่น ต้นผักหวานบ้าน มะนาว สะแล ผักฮาก สะเดา รวมทั้งหมด เกือบ 500 ต้น โดยสมาชิกจะได้คนละ 1 -2 ต้น/ชนิด และได้สนับสนุนวิทยากรมาร่วมบรรยายในการขยายพันธุ์พืชร่วมด้วย และ ผอ.พืชสวนน่าน ได้บรรยายในหัวข้อผลิตอาหารปลอดภัย ผักปลอดภัย “ปลูกกินก่อนแล้วจึงขาย” เน้นเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ให้พึ่งตนเองได้มากที่สุด

นอกจากนี้ยังมีศูนย์การเรียนรู้ ตั้งอยู่ในพื้นที่สวนของนางสมฤดี อินสองใจ ประธานกลุ่มตลาดสีเขียวโรงพยาบาลเชียงใหม่ ใช้เป็นสถานที่ในการถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรและแปลงทดลองการเกษตร ให้กับกลุ่มสมาชิก เช่น การอบรมการทำปุ๋ยหมัก โดยผู้นำมีการศึกษาดูงานและอบรมร่วมกับอบต. ผู้ที่ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผลิตผักปลอดภัย ได้แก่ ประธานกลุ่มตลาดสีเขียวโรงพยาบาลเชียงใหม่ และปลัดอบต.เพื่อ ดำเนินงานร่วมกัน

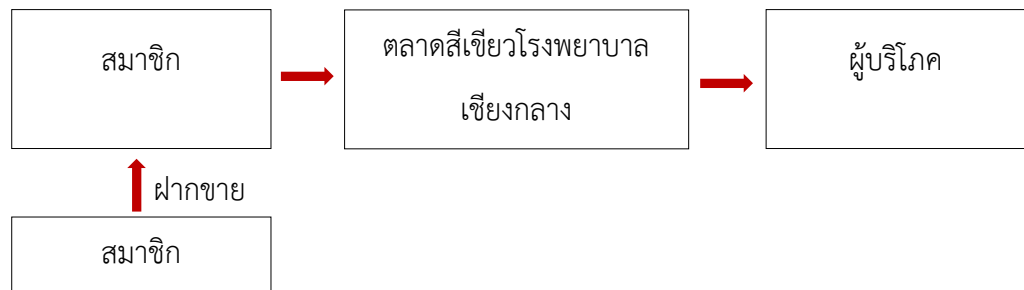
การตรวจสอบคุณภาพผลผลิตผักปลอดภัย ใช้วิธีการดังนี้

1. มีการตรวจสอบกันเอง เช่น คนจากในชุมชน โดยวิธีการบอกปากต่อปาก เช่น ถ้าบ้านหลังที่ 1 ใช้สารเคมีในการปลูก เมื่อบ้านหลังอื่นรู้ ก็จะมีการบอกกันต่อไป ทำให้ทั้งชุมชนรู้ว่า บ้านหลังที่ 1 ใช้สารเคมี ผักของบ้านหลังที่ 1 ก็จะไม่มีการซื้อ

2. มีการสุ่มตรวจสอบสารเคมีในผัก/ผลไม้จาก หน่วยงานสาธารณสุข (สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเชียงใหม่)

4.1.4 ด้านการตลาด

การจำหน่ายสินค้า สมาชิกสามารถนำสินค้ามาจำหน่ายเองหรือฝากสมาชิกขายในตลาดสีเขียวโรงพยาบาลเชียงใหม่ในวันจันทร์ หากมีการขายทุกวันสมาชิกกลุ่มจะไม่มีเวลาในการบริหารจัดการสวนและผลผลิตยังมีปริมาณไม่เพียงพอสำหรับการขายประจำทุกวัน ดังแสดงในภาพที่ 4.2

ภาพที่ 4.2 ช่องทางการตลาดสีเขียวโรงพยาบาลเชียงใหม่

4.1.5 การจัดการด้านการเงินและบัญชี

กลุ่มสมาชิกมีข้อตกลงร่วม สำหรับการศึกษาดูงานในตลาดสีเขียวในโรงพยาบาลเชียงใหม่จะมีค่าใช้จ่ายครั้งละ 500 บาท และค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายสินค้าที่ตลาดสีเขียว วันละ 10 บาท เพื่อให้กลุ่มฯ นำไปใช้ในการบริหารจัดการกลุ่ม เช่น การประชุม และสมาชิกกลุ่มมีการบันทึกบัญชีครัวเรือน

4.1.6 ผลที่ได้รับจากโครงการตลาดสีเขียวมีดังนี้

- ผู้ป่วยได้ซื้อผักจากตลาดสีเขียว
- ผู้ซื้อได้ผักที่มีความปลอดภัย
- คนในหมู่บ้านมีรายได้เพิ่มขึ้น /สนใจปลูกผักปลอดภัยมากขึ้น
- ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลสำเร็จคือ
- การมีทีมงานที่เข้มแข็ง
- มีการประสานงานกับเครือข่ายที่กว้างขวาง หลายหน่วยงาน เพื่อนำพากิจกรรม

ต่างๆมาสนับสนุนกลุ่มสมาชิก

- มีการจัดกิจกรรมที่ต่อเนื่องและสมาชิกได้มีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมเป็นเจ้าของ

โครงการ

4.2 รูปแบบการจัดการตลาดสีเขียวปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคีเครือข่าย

รูปแบบการจัดการตลาดสีเขียวปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลเปือ อ.เชียงกลาง จ.น่านและภาคีเครือข่ายมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการพัฒนาตลาดสีเขียวเพื่อผลักดันให้มีการขับเคลื่อน นโยบายสาธารณะ (Public Policy) ด้านสุขภาพในระดับตำบล – อำเภอ และนำไปสู่การบรรลุ ประเด็น”ความมั่นคงทางอาหาร”ในข้อบัญญัติของท้องถิ่น โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อสนับสนุนกลไกตลาดสีเขียวให้มีการดำเนินงานเชื่อมโยงตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัดและเพื่อส่งเสริมการสื่อสารสาธารณะประเด็นความมั่นคงทางอาหาร/การสร้างสุขภาพวิถีธรรมชาติในระดับพื้นที่ และต่างพื้นที่

โครงสร้างคณะกรรมการดำเนินงานกลุ่มตลาดสีเขียว อ.เชียงกลาง จ.น่าน เป็นกลุ่มที่รวมกันเพื่อสานต่อแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง (ร่วมสร้างชุมชนพอเพียง) ประกอบด้วยคณะกรรมการดำเนินงาน แสดงในตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 รายชื่อคณะกรรมการดำเนินงานตลาดสีเขียว อ.เชียงกลาง จ.น่าน

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	หมายเหตุ
1	นางสมฤดี อินสองใจ	ประธาน	
2	นางเครือวัน สุโรพันธ์	รองประธาน	
3	นางเทียมทอง พรหมมิ	เหรัญญิก	
4	นางทับทิม คำเคลื่อน	กรรมการ	

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	หมายเหตุ
5	นางยุพิน ปันหล้า	กรรมการ	
6	นางบัวไข อินตะเภา	กรรมการ	
7	นางเพลินอินตะเภา	กรรมการ	
8	นางชวน ปันหล้า	กรรมการ	
9	นางระเบียบ กาบนั้นทา	กรรมการ	
10	นางวีรยา ชันทะสีมา	กรรมการ	
11	นางไสว บุญเทอม	กรรมการ	
12	นางดาวรุ่ง กลัดคำ	กรรมการ	
13	นางพรพินิต สุทธการ	กรรมการและเลขานุการ	
14	นางจินตนา แสงจันทร์	ที่ปรึกษา	หน่วยงานสาธารณสุข
15	นายเจตน์ อินสองใจ	ที่ปรึกษา	หน่วยงานสาธารณสุข
16	นายมนตรี เขียวสุวรรณ	ที่ปรึกษา	มูลนิธิรักษ์เมืองน่าน

จากผลการดำเนินงาน มีการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรตลาดสีเขียว อ.เชียงกลาง จ.น่าน ด้านปัจจัยการผลิตยังคงใช้ปัจจัยการผลิตโดยเน้นวัสดุในท้องถิ่นเป็นหลักและซื้อวัสดุอื่น ๆ ที่จำเป็นและหาไม่ได้ในท้องถิ่นการใช้ปัจจัยการผลิตตามสถานการณ์และบริบทเดิมที่จำหน่ายในตลาดสีเขียวโรงพยาบาลเชียงกลาง แม้จะมีการปรับเปลี่ยนชื่อและย้ายสถานที่จำหน่ายมาด้านหน้าโรงพยาบาลเชียงกลาง เป็นตลาดสีเขียว อ.เชียงกลาง จ.น่าน ภายใต้ชื่อ “กรีน มีดี” (Green Meedee) ปัจจัยการผลิตโดยเฉพาะเมล็ดพันธุ์ เน้นให้เก็บและรักษาพันธุ์พื้นเมืองไว้ เพื่อลดรายจ่าย ใช้วิธีการไกล่เกลี่ยการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช การดูแลดินให้มีชีวิตการใช้สารชีวภัณฑ์ การป้องกันกำจัดโดยอาศัยศัตรูธรรมชาติ การป้องกันกำจัดโดยใช้พืชสมุนไพรเป็นต้น

ปัจจุบันจึงมีกติกากลุ่มชนที่ชัดเจนเกี่ยวกับประเด็นอาหารปลอดภัยใช้ในระดับหมู่บ้าน ส่วนใหญ่คือส่งเสริมให้เด็กมีส่วนร่วมการปลูกและกินผัก/ผลไม้ให้มากขึ้น งดการพ่นยาฆ่าหญ้าบริเวณชุมชนรัศมี 50-100 เมตร และ รณรงค์ให้ทุกครัวเรือนลดการสัมผัสสารเคมีโดยการปลูกผักกินเอง หรือถ้าไม่สามารถปลูกได้ให้เลือกซื้อผักจากเครือข่ายตลาดสีเขียวทั้งในตลาดส่วนกลางและตลาดในระดับชุมชน (สร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ) เดิมมีจุดจำหน่าย1แห่งคือหน้ารพ.เชียงกลาง ปัจจุบันขยายจุดจำหน่ายเป็น 6 แห่งแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.2 ดังนี้

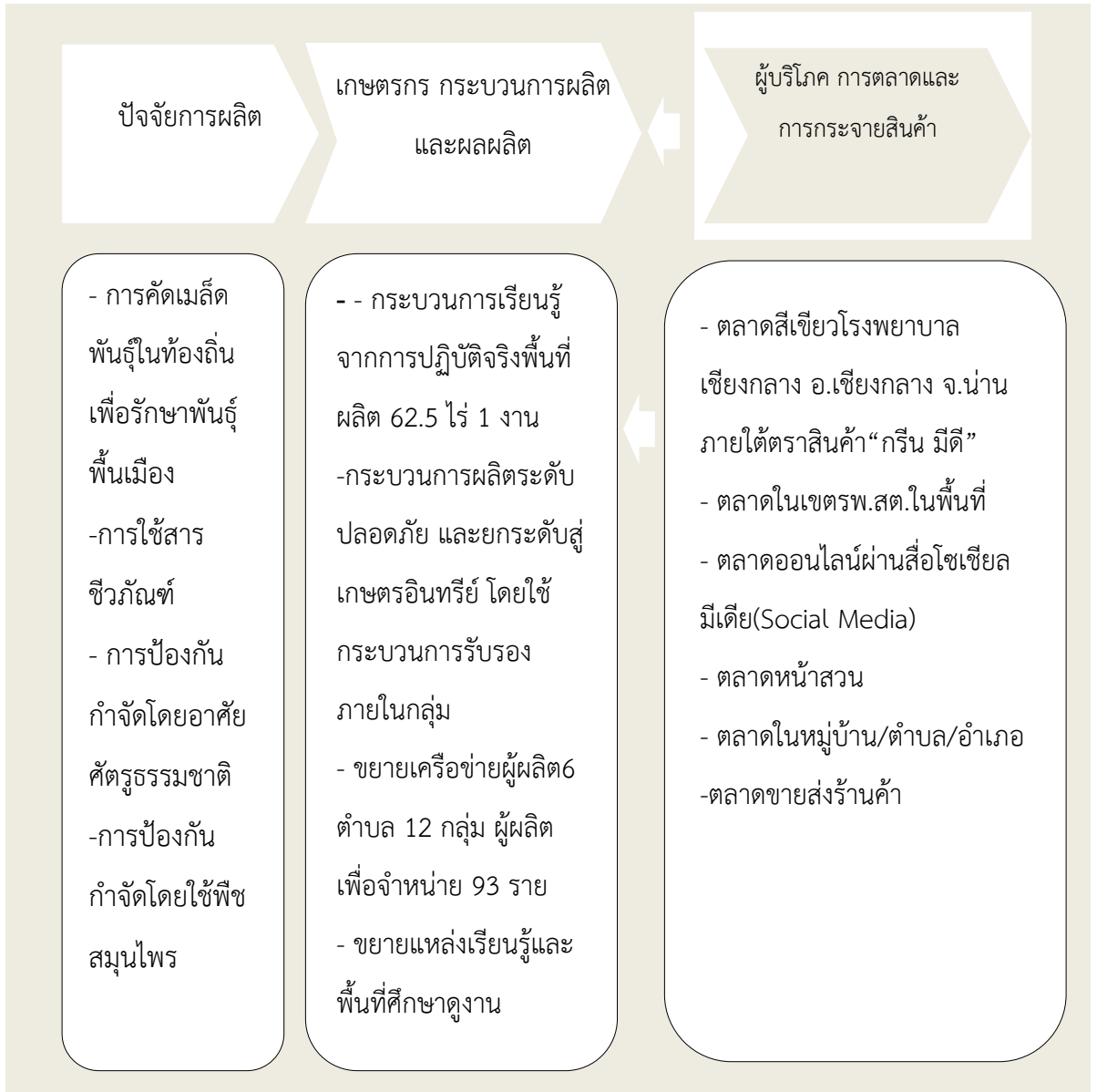
ตารางที่ 4.2 การขยายพื้นที่จำหน่ายแบ่งตามเขตรับผิดชอบสถานบริการสาธารณสุข

ลำดับ	จุดจำหน่ายผลิตผลแบ่งตามเขตรับผิดชอบสถานบริการสาธารณสุข	สถานที่จำหน่าย	ระยะเวลาจำหน่าย
1	เขต รพ.เชียงใหม่	บริเวณลานโพธิ์หน้า รพ.เชียงใหม่	ทุกวันจันทร์/พฤหัสบดี ทุกวันจากแหล่งปลูก
2	เขต รพ.สต.เปือ	ตลาดสดบ้านหนองแดง	ทุกวัน/จากแหล่งปลูก
3	เขต รพ.สต.พระธาตุ	ตลาดชุมชน บ้านดอนแก้ว/บ้านกลาง	วันอาทิตย์ ทุกวัน/จากแหล่งปลูก
4	เขต รพ.สต.พญาแก้ว	ศูนย์ กศน.บ้านพญาแก้ว บ้านคันทนา	ทุกวันจันทร์/เย็น ทุกวัน/เย็น/จากแหล่งปลูก

จากการดำเนินงานที่ผ่านมาได้ประเดิมความมั่นคงทางอาหารถูกบรรจุในข้อบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปี 2560 คือ อบต.เปือ ด้านการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะยังไม่สามารถสร้างเป็นนโยบายสาธารณะด้านสุขภาพที่เป็นลายลักษณ์อักษรและเผยแพร่อย่างเป็นทางการ แต่ภาคประชาชนมีข้อตกลงใช้คำว่า “ธรรมนูญสุขภาพ” เพื่อสนับสนุนการมีสุขภาพดี มีการนำประเด็นอาหารปลอดภัยทั้งขั้นตอนการผลิตและการปรุงเข้าสู่เวทีประชาคมทั้งในระดับอำเภอสู่ตำบลและหมู่บ้าน

การขยายเครือข่ายผู้ผลิตและขยายแหล่งเรียนรู้และพื้นที่ศึกษาดูงาน จากการสนับสนุนกลไกดำเนินงานตลาดสีเขียวให้เชื่อมโยงตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัดกิจกรรมประกอบด้วย การสนับสนุนทั้งงบประมาณ ประสานหน่วยงานเกษตรอำเภอ/แกนนำกลุ่มตลาดสีเขียว ให้ทำหน้าที่นี้เทศติดตามตรวจสอบรวมถึงเสริมองค์ความรู้ส่วนขาดของผู้ผลิตรายใหม่หรือกลุ่มใหม่ โดยเน้นพัฒนาให้พื้นที่เดิมจำนวน 57 แห่ง ให้เป็นแหล่งเรียนรู้/พื้นที่ศึกษาดูงาน ขยายองค์ความรู้การทำเกษตรปลอดภัยในกลุ่มสนใจต่อไป

แสดงรายละเอียดในภาพที่ 4.3 ดังนี้

ภาพที่ 4.3 รูปแบบห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรตลาดสีเขียวอำเภอเชียงกลางจังหวัดน่าน

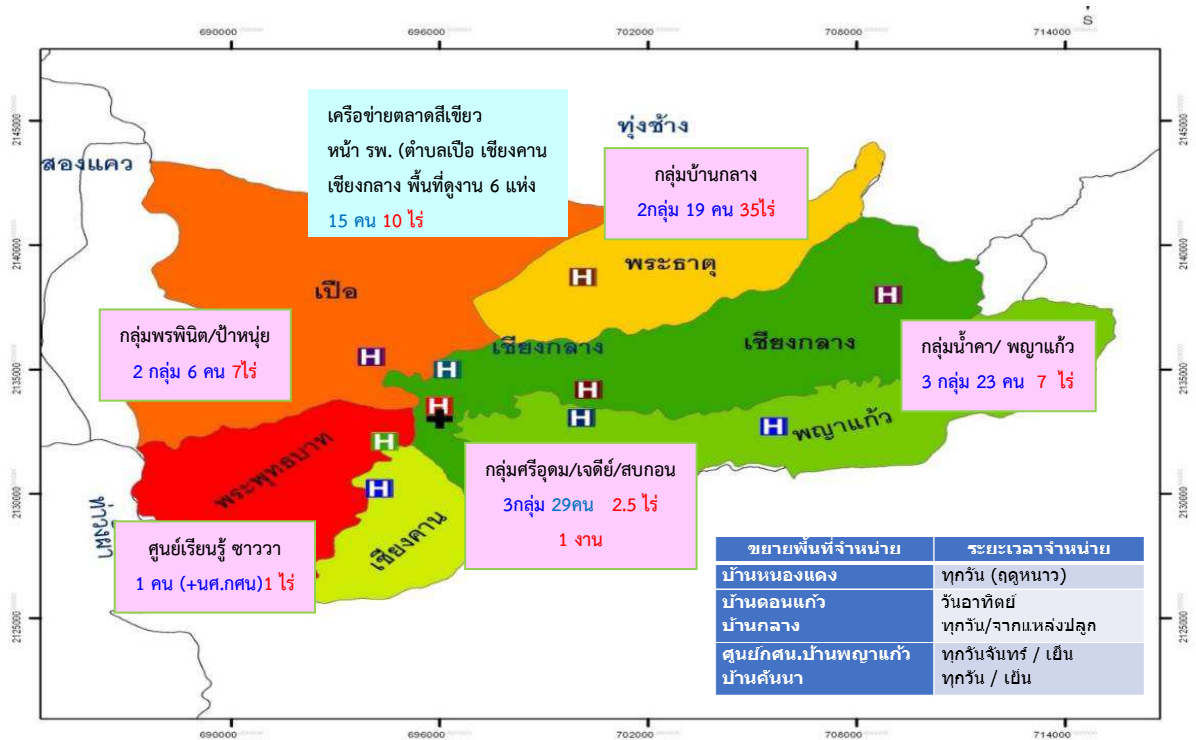
เครือข่ายตลาดสีเขียววงสถานะพื้นที่สามารถเป็นแหล่งศึกษาดูงานระดับปลอดภัยและยกระดับผู้ผลิตจากเกษตรปลอดภัย/ปลอดภัยสารเคมีสู่เกษตรอินทรีย์ได้ 7 แห่ง (บ้านสวนริมน้ำ ชาววาน้ำคา สบกอน ป่าแดง หนองแดง ณรงค์ฟาร์มพระธาตุ) มีบางแห่งยังมีข้อจำกัดเรื่องแหล่งน้ำที่ยังใช้ร่วมกับผู้ที่ใช้สารเคมีจึงมีโอกาสปนเปื้อนสารเคมี จากเวทีถอดบทเรียนและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ จึงทราบมีฐานข้อมูลผู้ผลิตที่เป็นปัจจุบันมีการแบ่งโซนและเหลื่อมเวลาการผลิตเพื่อไม่ให้ผลิตสินค้าชนิดเดียวกันมากเกินไปเกินความต้องการผู้บริโภค จากเดิมผู้ผลิตผัก/ผลไม้ระดับปลอดภัยมีจำนวน 15 คน ปัจจุบันมีขยายเครือข่ายการผลิตอาหารปลอดภัยครอบคลุม 6 ตำบล 12 กลุ่ม มีพื้นที่การผลิตจำนวน

62.5 ไร่ 1 งาน ผู้ผลิตเพื่อจำหน่ายเพิ่มจำนวนเป็น 93 คน ปัจจุบันผลิตทั้งผัก เห็ด ผลไม้ เลี้ยงสัตว์ รวมถึงอาหารปปรุงสุก รูปแบบการจำหน่ายมีทั้งไปซื้อที่สวน มีจุดจำหน่ายทั้งในตลาดหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ มีการจำหน่ายออนไลน์ ขายส่งร้านค้า และมีลูกค้าประจำทั้งในอำเภอและต่างอำเภอ แสดงรายละเอียดตามตารางที่ 4.3 ดังนี้

ตารางที่ 4.3 เครือข่ายตลาดสีเขียว อ.เชียงกลาง จ.น่าน

ตำบล	จำนวน (กลุ่ม)	ผู้ผลิต (คน)	พื้นที่ ผลิต (ไร่)	ผลผลิต ประกอบด้วย	จุดจำหน่าย
พระธาตุ (พื้นที่ศึกษาดูงาน 2 กลุ่ม)	2	19	35	ผลไม้ 15 ชนิด พืชผัก 7 ชนิดเห็ดและเชื้อ เห็ด ไข่ ปลา	จำหน่ายออนไลน์ ตลาดนัด ชุมชนทุกวันพฤหัสบดี ตลาดปัว (ขายส่ง)
พญาแก้ว (พื้นที่ศึกษาดูงาน 3 กลุ่ม)	3	23	7	ผลไม้ 3 ชนิด พืชผัก 26 ชนิดเห็ด ไข่ ปลา พื้นเมือง หอยขม กบ ปลา	จำหน่ายตลาดในตำบล ลูกค้าไปซื้อที่สวน เหลือจึง นำมาที่ตลาดสีเขียว รพ.
เชียงกลาง (พื้นที่ศึกษาดูงาน 2 กลุ่ม)	3	29	2.5ไร่ 1งาน	ผลไม้ 2 ชนิด พืชผัก 15 ชนิดเห็ด ไข่ กบ ปลา ไข่เดือน	มีลูกค้าซื้อที่บ้าน แม่ค้าสบกอน(ขายส่ง) ตลาดสีเขียว รพ.เชียงกลาง
เปือ (พื้นที่ศึกษาดูงาน 2 กลุ่ม)	2	6	7	ผลไม้ 10 ชนิด พืชผัก 6 ชนิดหน่อไม้ 600ตัน	มีลูกค้าซื้อที่สวน ตลาดสีเขียว รพ.เชียงกลาง
เครือข่ายตลาดสีเขียว เก่า (ตำบล เปือ เชียงคาน เชียงกลาง พื้นที่ ศึกษาดูงาน 6 แห่ง)	1	15	10	ผลไม้ 6 ชนิด พืชผัก 15 ชนิดอาหารปปรุงสุก	ร้านค้าในอำเภอ(ขายส่ง) ตลาดสีเขียว รพ.เชียงกลาง
พระพุทธรบาท (ศูนย์เรียนรู้บ้าน ชาววา โดยกศน.1 กลุ่ม)	1	1	1	ผลไม้ 1 ชนิด พืชผัก 8 ชนิดเห็ดกึ่งฝอย, หมู หลุม, ไข่อินทรี, เห็ด ไข่ ปลาพื้นเมือง หอย ขม กบ ปลา	ขายส่งลูกค้าประจำโดย กำหนดราคาสูงกว่า ท้องตลาด

ตำบล	จำนวน (กลุ่ม)	ผู้ผลิต (คน)	พื้นที่ ผลิต (ไร่)	ผลผลิต ประกอบด้วย	จุดจำหน่าย
รวม	12	93	62.5ไร่ 1 งาน		

ภาพที่ 4.4 เครือข่ายตลาดสีเขียว อ.เชียงใหม่ จ.น่าน

กระบวนการจัดการ (Management Process) ตามหลักการจัดการ 5 ประการ (Henri Fayol) ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การจัดการพนักงาน (Staffing) การสั่งการ (Directing) การควบคุม (Controlling) โดยมีตัวย่อว่า POSDC ตามรูปแบบการจัดการตลาดสีเขียวปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลเปือ อ.เชียงใหม่ จ.น่าน อธิบายได้ดังนี้

การวางแผน (Planning) การกำหนดเป้าหมายของตลาดสีเขียว อ.เชียงใหม่ จ.น่านในการพัฒนาตลาดสีเขียวโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อสนับสนุนกลไกตลาดสีเขียวให้มีการดำเนินงานเชื่อมโยงตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด ตามหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นประเด็น “ความมั่นคงทางอาหาร”

การจัดองค์การ (Organizing)การจัดโครงสร้างองค์การ โดยมีคณะกรรมการดำเนินงาน ตลาดสีเขียว อ.เชียงใหม่ จ.น่าน จำนวน 15 คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ รองประธาน เภรณญิก และกรรมการ จำนวน 9 คน และกรรมการและเลขานุการ มีที่ปรึกษาจากหน่วยงาน สาธารณสุขของโรงพยาบาลเชียงใหม่ ที่มีองค์ความรู้ด้านสุขภาพมาช่วยในการดำเนินงานจำนวน 2 ท่าน และจากมูลนิธิอีกเมืองน่าน ซึ่งเป็นกลุ่มองค์กรท้องถิ่นเมืองน่านที่รวมตัวกันเป็นเครือข่าย สร้าง กิจกรรมเพื่อการจัดการตนเองอย่างเข้มแข็งทั้งในด้านสังคม วัฒนธรรมและสภาพแวดล้อม ภายใต้ แนวคิดร่วมกันว่าในอนาคต คนน่านอาจไม่สามารถกำหนดวิถีชีวิตของตัวเองอันเนื่องจาก สภาพแวดล้อมถูกคุกคามและการเปลี่ยนแปลงไปสู่การทำเกษตรอุตสาหกรรมที่ทำให้เกษตรกรต้องอยู่ ในวงจรของหนี้สินและการพึ่งพาทุนภายนอกอย่างไม่รู้สิ้น จนไม่สามารถดำรงภูมิวัฒนธรรม “แบบคน น่าน” ได้ต่อไปนอกจากนี้คณะกรรมการดำเนินงานตลาดสีเขียวที่มีบุคคลภายนอกมาเป็นที่ปรึกษา แล้ว ยังมีเครือข่ายภาครัฐและภาคเอกชน ที่ให้การสนับสนุนการดำเนินงาน เช่น วิทยาลัยชุมชนน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ โรงไฟฟ้าหงสา เป็นต้น

การจัดการสมาชิกในกลุ่มและเครือข่าย(Staffing)ใช้การจัดการสมาชิกในกลุ่มโดยอาศัย ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และมีการตรวจสอบกันเองภายในกลุ่มในการกระบวนการผลิต เรียกว่า กระบวนการตรวจสอบภายใน (Internal Control System) นอกจากนี้กระบวนการขยายเครือข่าย ผู้ผลิตและขยายแหล่งเรียนรู้และพื้นที่ศึกษาดูงาน เพื่อให้เกิดกลไกดำเนินงานตลาดสีเขียวที่เชื่อมโยง ทั้งระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอและจังหวัดต่อไป และการมีเครือข่ายสนับสนุนทั้งตามเขตรับผิดชอบ ของสถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่ เช่น เขตโรงพยาบาลเชียงใหม่ เขตพ.สต.เปือ เขตพ.สต.พระ ชาติ เขตพ.สต.พญาแก้ว การใช้เครือข่ายทั้งในส่วนของผู้ผลิต เครือข่ายสถานที่จำหน่าย และ เครือข่ายสนับสนุนองค์ความรู้ ส่งผลให้การดำเนินงานตลาดสีเขียว อ.เชียงใหม่ จ.น่าน ก้าวต่อไปได้ อย่างยั่งยืน

การสั่งการ (Directing)เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมภายในกลุ่ม การจัดเวทีประชาคม เกี่ยวกับเรื่องที่เกี่ยวข้องในระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล เพื่อเป็นข้อตกลงร่วม จากการพูดคุย การ ประชุมของคณะกรรมการกลุ่ม และมีการตักเตือน กรณีทำผิดกติกาของกลุ่ม

การควบคุม (Controlling)กระบวนการติดตาม ตรวจสอบ โดยแกนนำกลุ่มตลาดสีเขียวให้ ทำหน้าที่นี้ติดตามตรวจสอบรวมถึงเสริมองค์ความรู้ส่วนขาดของผู้ผลิตรายใหม่หรือกลุ่มใหม่ โดย เน้นพัฒนาให้พื้นที่เดิมจำนวน 57 แห่ง ให้เป็นแหล่งเรียนรู้/พื้นที่ศึกษาดูงาน ขยายองค์ความรู้การทำ เกษตรปลอดภัยในกลุ่มสนใจต่อไปกระบวนการควบคุมและตรวจสอบการผลิตผักปลอดภัยโดย ตรวจสอบกันเองและมีคณะกรรมการกลุ่มตลาดสีเขียว อ.เชียงใหม่ จ.น่าน ร่วมกันตรวจสอบและ การสร้างความเชื่อมั่นโดยการสุ่มตรวจจากโรงพยาบาลหรือหน่วยงานสาธารณสุขอำเภอเชียงใหม่

ปัจจุบันสถานที่จำหน่ายตลาดสีเขียว อ.เชียงใหม่ จ.น่าน ได้รับการสนับสนุนจาก โรงพยาบาลเชียงใหม่ให้ปรับปรุงหอประชุมผู้สูงอายุให้เป็นศูนย์จำหน่ายสินค้าของสมาชิก ชื่อว่าร้าน กรีน มีดี ตลาดสีเขียวเชียงใหม่ เปิดอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2561(งบประมาณใน

การปรับปรุงร้านมาจากโครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ร้านค้าตลาดสีเขียวเชียงใหม่ (Green Market ChiangKlang) รัับเงินทุนเสริมสร้างชุมชนพอเพียงโครงการผู้นำแห่งยุคเพื่อความอยู่ที่ยั่งยืน รุ่นที่ 1 ระยะที่ 2งบประมาณต่อยอดจากโครงการ 9101ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมีเพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน และจากการไฟฟ้าหงสา)

ภาพที่ 4.5 การปรับปรุงหอประชุมผู้สูงอายุให้เป็นศูนย์จำหน่ายสินค้าของสมาชิก

ภาพที่ 4.6 ร้านกรีน มีดี ตลาดสีเขียวเชียงใหม่ เปิดอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2561

ปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานตลาดสีเขียว อ.เชียงกลาง จ.น่าน

1. สมาชิกมีความรัก สามัคคี และมีสัมพันธ์อันดีต่อกัน มีความสุขที่มีเพื่อนร่วมอุดมคติ เพิ่มขึ้น
2. สินค้าที่ผลิตภายใต้แบรนด์ตลาดสีเขียวเชียงกลางได้รับการยอมรับจากผู้ซื้อ ทำให้ปัจจุบันมีลูกค้าประจำมากขึ้นทั้งบุคคลและร้านค้าทั้งในอำเภอ ต่างอำเภอ
3. กลุ่มตลาดสีเขียวมีระดับแกนนำที่มีองค์ความรู้ มุ่งมั่นตั้งใจจริง และมีโอกาสพัฒนาตนเองจนได้ทำงานเป็นหัวหน้าหน่วยจัดการศึกษาวิทยาลัยชุมชนน่าน อำเภอเชียงกลาง (คุณสมบัติอื่นสองใจ) ทำให้มีโอกาสเชื่อมภาคีเครือข่ายทั้งระดับพื้นที่และระดับที่สูงกว่า
4. กลุ่มผู้ผลิตมีองค์ความรู้การเพาะเลี้ยงและขยายสารชีวภัณฑ์ระดับเป็นวิทยากรได้จำนวน 4 คน
5. ตลาดสีเขียวมีพื้นที่ศึกษาดูงานและเป็นศูนย์เรียนรู้การดำเนินงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงที่หลากหลายแล้วแต่บริบทพื้นที่จำนวน 12 กลุ่ม ทำให้มีการศึกษาดูงานทั้งในและนอกพื้นที่และการเป็นแหล่งศึกษาดูงานทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเสริมพลังอย่างต่อเนื่อง
6. การมีงบประมาณโครงการที่เขียนโดยชุมชนผ่านกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับพื้นที่ช่วยการขยายงานอาหารปลอดภัยได้หลายกลุ่มโดยเฉพาะเด็กวัยเรียน
7. การเป็นพื้นที่ที่ดำเนินงานต่อเนื่องทำให้มีแหล่งทุนภายนอกมาสนับสนุนเช่น สสส.สปสช.พช.เกษตรจังหวัด โครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน ประจำปี 2560
8. คณะกรรมการบริหารโรงพยาบาลเชียงกลางประกาศนโยบายสาธารณะเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพบุคลากรด้วย 3 อ. 2 ส.โดยในประเด็น อ=อาหาร ให้หัวหน้าฝ่าย/งานทุกคนมีหน้าที่ส่งเสริมการรับประทานอาหารเมนูสุขภาพ บุคลากรทุกคนเน้นการรับประทานอาหาร ผัก ผลไม้ ปลามากขึ้น เน้นมีมื้อเย็นครบลดอาหารประเภท ข้าว แป้ง น้ำตาล การจัดงานเลี้ยงขององค์กรควรมีเมนูส่งเสริมสุขภาพไว้เป็นเมนูทางเลือกอย่างน้อย 3 เมนูและหากทุกฝ่าย/งานจะมอบของที่ระลึกวิทยากร หรือของขวัญ ขอให้เป็นกระเช้าผัก/ผลไม้ และอาหารของเครือข่ายตลาดสีเขียว

ภาคีเครือข่ายที่สนับสนุน

กลุ่มตลาดสีเขียวมีองค์กรสาธารณสุขสนับสนุนให้มีเวทีถอดบทเรียน/จัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และช่วยเชื่อมเครือข่ายทุกระดับให้มาสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ภาครัฐที่มีส่วนสนับสนุนต่อเนื่องคือ กศน. เป็นภาคีเครือข่ายที่สร้างศูนย์เรียนรู้ฯ มีผลงานเด่นชัดพื้นที่พญาแก้ว บ้านเจดีย์ บ้านชาวาวามีเกษตรอำเภอและ เกษตรจังหวัดน่าน สนับสนุนองค์ความรู้การใช้สารชีวภัณฑ์ และสารชีวภัณฑ์

ปัญหาอุปสรรค

ระดับปัจเจก ผู้ผลิตมีปัญหาระบบน้ำ สภาพอากาศ ทำให้แมลงรบกวน ขาดโรงเรียน สมาชิกกลุ่มรายใหม่ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้การทำเกษตรปลอดภัยครบวงจรผู้บริโภคส่วนใหญ่ยังมีโอกาสสัมผัสสารเคมีจากการบริโภคเพราะการผลิตอาหารปลอดภัยของเครือข่ายตลาดสีเขียวยังไม่เพียงพอขายส่งให้แม่ค้าในตลาดสดเทศบาล (ตลาดกลางขนาดใหญ่ของอำเภอ)

ระดับนโยบายและระบบสนับสนุนระดับอำเภอ ยังขาดการบูรณาการหน่วยงานภาครัฐในระดับพื้นที่เพื่อหนุนเสริมยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนงาน ส่วนภาคเอกชนไม่สามารถเชื่อมงานเพราะแนวคิดต่างกันเอกชนยังเน้นความสวยงามของผักจึงยังต้องพึ่งสารเคมี